

การศึกษาความพึงพอใจของนิสิตระดับปริญญาตรีในการเรียนการสอน
ผ่านระบบออนไลน์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขตขอนแก่น*

Satisfaction of Undergraduate Students Towards Online
Teaching, Mahachulalongkornrajavidyalaya University
Khon Kaen Campus

พระมหาดาวสยาม วชิรปัญญา (กล้าสด), อมรรัตน์ เตชะนอก,
พระมหาสุกฤษ จิตตปัญญา (poonok) และพระสุกฤษภักดิ์ ภักดิ์เมธี (มาระศรี)
Phramaha Daosaya Vajirapaṇi (Klalsod), Amonrat Techanok,
Phramaha Suttidon Cittapaṇi (Poonok) and Phra Sukrit Bhaddaramedhi (Marasri)
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น
Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Khon Kaen Campus, Thailand
Corresponding Author, E-mail: Suttidon.poo@mcu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับความพึงพอใจของนิสิตระดับปริญญาตรีในการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์ 2) เปรียบเทียบความพึงพอใจของนิสิตระดับปริญญาตรีในการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์ 3) ศึกษาแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นิสิตระดับปริญญาตรีที่กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น จำนวน 262 รูป/คน และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 8 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยการทดสอบค่าที (t-test) และการทดสอบค่าเอฟ (F-test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับความพึงพอใจของนิสิตระดับปริญญาตรีในการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา

*ได้รับบทความ: 22 กันยายน 2564; แก้ไขบทความ: 25 มิถุนายน 2565; ตอรับตีพิมพ์: 28 มิถุนายน 2565

Received: September 22, 2021; Revised: June 25, 2022; Accepted: June 28, 2022

เป็นรายด้าน พบว่า ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านการประเมินผลการเรียนการสอน และด้านปัจจัยสภาพการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก

2. นิสิตที่มี เพศ อายุ ชั้นปี ต่างกัน มีความพึงพอใจในการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์ โดยรวมไม่แตกต่างกัน ส่วนนิสิตที่มี สาขาวิชา ต่างกัน มีความพึงพอใจในการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. แนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น พบว่า ควรสร้างบรรยากาศความเป็นกันเองให้นิสิตกล้าแสดงออก ควรหากิจกรรมที่จะกระตุ้นให้นิสิตเกิดความกระตือรือร้นในการแสวงหาคำตอบ ควรกำหนดกิจกรรมในการเรียนให้สอดคล้องกับแผนการสอน ควรเลือกใช้สื่อที่เหมาะสมและมีการประเมินผลภายหลังการเรียนการสอน

คำสำคัญ: ความพึงพอใจ; การเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์

Abstract

This study aimed to examine satisfaction of undergraduate students towards online teaching to compare student satisfaction of the online teaching approach and study the guideline in development of online learning at Mahachulalongkornrajavidyalaya University Khon Kaen Campus. This study was carried out by means of the mixed method research to collect the data from 262 undergraduate students at Mahachulalongkornrajavidyalaya University Khon Kaen Campus, and eight key informants. The tools used in this study were survey form and interview form. Statistics used in this study were frequency, percentage, mean, and standard deviation. T-test and F-test were also used.

The study found that:

1. The undergraduate students' overall satisfaction with the online teaching at Mahachulalongkornrajavidyalaya University Khon Kaen Campus was high, with learning activities being rated the highest, while the teacher, learning assessment and learning factors were rated high.

2. Students with different age, gender and year did not have different level of satisfaction. On the other hand, students with different programs had different online learning satisfaction level with statistical significance of 0.05.

3. The guideline for development of online teaching at Mahachulalongkornrajavidyalaya University Khon Kaen Campus was that the atmosphere should be relaxed enough that the students were encouraged to express their minds. There should be activities that stimulated the students to find answers. The learning activities should follow the teaching plan. Appropriate media should be used in class, and there should be assessment after the class.

Keywords: Satisfaction; Towards Online Teaching

1. บทนำ

การระบาดของเชื้อไวรัส โควิด-19 ส่งผลต่อระบบการศึกษาเป็นอย่างมาก ตั้งแต่เชื้อไวรัสเริ่มระบาดในประเทศจีนปลายปีที่แล้วจนถึงปัจจุบัน UNESCO รายงานว่ารัฐบาล 191 ประเทศทั่วโลก ประกาศ ปิดสถานศึกษาทั่วประเทศ มีผู้เรียนได้รับผลกระทบกว่า 1.5 พันล้านคน (มากกว่าร้อยละ 90 ของผู้เรียน ทั้งหมด) สำหรับประเทศไทยสถานการณ์การระบาดเกิดขึ้นในช่วงสถานศึกษาชั้นพื้นฐานปิดภาคเรียน โดยในช่วงต้นเดือนเมษายน คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบให้เลื่อนวันเปิดเทอมภาคเรียนที่ 1 ไปเป็นวันที่ 1 กรกฎาคม 2563 ประเทศไทยจึงมีโอกาสมหาชนบทเรียนจากต่างประเทศเพื่อเตรียมตัวให้พร้อมในการ จัดการเรียนการสอนรูปแบบใหม่ที่สอดคล้องกับมาตรการป้องกันการระบาด พร้อมกับเตรียมมาตรการต่างๆ เพื่อป้องกันไม่ให้ผู้เรียนได้รับผลกระทบจากรูปแบบการเรียนที่เปลี่ยนไป (เฉลิมชัย เลียงสกุล, 2563, หน้า 1) ทางกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้ออกประกาศ มาตรการและการเฝ้าระวังการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ฉบับที่ 11

กำหนดมาตรการและแนวทางการปฏิบัติเพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาและให้หน่วยงานภายในกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พิจารณาให้สอดคล้องกับสถานการณ์ ดังนี้ 1) ให้สถาบันอุดมศึกษาจัดการเรียนการสอนในสถานที่ รวมทั้งการสอบ การฝึกอบรมหรือกิจกรรมใดๆ ที่มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมเป็นจำนวนมาก ทำให้เสี่ยงต่อการแพร่โรค โดยให้จัดการเรียนการสอนเป็นแบบออนไลน์ และจัดวิธีการวัดประเมินผลให้สอดคล้องกับสถานการณ์ เพื่อให้การจัดการศึกษามีความต่อเนื่องและมีให้เกิดผลกระทบต่ออนิสิตนักศึกษา (กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม, 2564)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น ได้เปิดการเรียนการสอนโดยการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์ โดยทางวิทยาลัยสงฆ์ได้ประกาศในทางปฏิบัติ ดังนี้ 1) ให้อาจารย์ผู้สอนประจำรายวิชาทุกระดับตั้งแต่ระดับประกาศนียบัตร, ระดับปริญญาตรีและระดับบัณฑิตศึกษา จัดการเรียนการสอนออนไลน์ (Online) ตามตารางเรียนที่วิทยาลัยสงฆ์กำหนด 2) ให้อาจารย์ผู้สอนประจำรายวิชารายงานการ

สอนแบบออนไลน์ของอาจารย์ ตามแบบฟอร์ม วิทยาลัยสงฆ์กำหนด (ประกาศวิทยาลัยสงฆ์ ขอนแก่น, 2564) จากสถานการณ์แพร่ระบาดของ โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-2019) ทำให้การจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น เป็นไปในรูปแบบออนไลน์ ตามประกาศของทาง วิทยาลัยสงฆ์แล้วนั้น ทางอาจารย์และนิสิตต้องมีการปรับตัวเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ของ โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-2019) ซึ่งทำให้คณะวิจัยสนใจในการศึกษาประเด็น การศึกษาความพึงพอใจของนิสิตระดับปริญญาตรีใน การเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์มหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาและเตรียมความ พร้อมในการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์ที่ดี ต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของ นิสิตระดับปริญญาตรีในการเรียนการสอนผ่าน ระบบออนไลน์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช วิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น
2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของ นิสิตระดับปริญญาตรีในการเรียนการสอนผ่าน ระบบออนไลน์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช วิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น จำแนกตามเพศ อายุ ชั้นปี และสาขาวิชา
3. เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาการ เรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์ มหาวิทยาลัย

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) มีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูล สำคัญ ได้แก่ นิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น จำนวน 757 รูป/คน (ฝ่ายทะเบียนและวัดผล สำนักวิชาการ วิทยาเขตขอนแก่น) โดยใช้สูตรของ ทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane) (1967, p. 398) ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง 262 รูป/คน ผู้ให้ข้อมูล สำคัญ ได้แก่ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับนิสิตในการเรียน การสอนผ่านระบบออนไลน์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น ด้วยวิธี เลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 8 รูป/คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบ สอบถาม (Questionnaire) และแบบสัมภาษณ์ (Interview) แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วน บุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ชั้นปี สาขาวิชา โดยเป็นลักษณะของ แบบสอบถาม เป็นแบบปลายปิดที่มีตัวเลือกให้ เลือกตอบ (Check list) จำนวน 4 ข้อแบบสอบถาม ระดับความพึงพอใจของนิสิตระดับปริญญาตรีใน การเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์ มหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น และข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง

น้อย และน้อยที่สุด แบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ 1) ด้านอาจารย์ผู้สอน 2) ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน 3) ด้านการประเมินผลการเรียนการสอน และ 4) ด้านปัจจัยสภาพการเรียนรู้

3. คณะวิจัยได้นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง (Validity) ความเหมาะสมทั่วไป รวมทั้งตรวจสอบถูกต้องของภาษาที่ใช้ เนื้อหาปรับปรุงแก้ไข นำผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต 0.6 ขึ้นไป ตรวจสอบกับผู้เชี่ยวชาญแล้วนำไปทำการทดลอง (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย แต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน ใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาช (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) เท่ากับ 0.947

4. การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) สำหรับอธิบายลักษณะสำคัญทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างและพรรณนาปัจจัยส่วนบุคคล สถิติที่ใช้ คือ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และอธิบายถึงระดับความพึงพอใจของนิสิตระดับปริญญาตรีในการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น คือ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และสถิติอนุมาน (Inferential Statistics) ใช้สำหรับทดสอบสมมติฐาน เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของนิสิตระดับปริญญาตรีในการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น โดย

ลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น โดยจำแนกเป็นปัจจัยส่วนบุคคล สถิติที่ใช้ คือ การทดสอบค่าที (T-test) ในกรณีตัวแปรต้นสองกลุ่ม และทดสอบค่าเอฟ (F-test) ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ในกรณีตัวแปรต้นสามกลุ่มขึ้นไป เมื่อพบว่ามีความแตกต่างจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีผลต่างเป็นสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD) การวิเคราะห์ค่าให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลสำคัญตามวัตถุประสงค์การวิจัย โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis Technique) ประกอบบริบทสังเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัยและนำเสนอต่อไป

4. สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง ศึกษาความพึงพอใจของนิสิตระดับปริญญาตรีในการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับความพึงพอใจของนิสิตระดับปริญญาตรีในการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น โดยรวมภาพอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.46$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยพบว่า ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.85$) รองลงมาคือ ด้านอาจารย์ผู้สอน อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.41$) รองลงมาด้านด้านการประเมินผลการเรียนการสอน ($\bar{x} = 4.30$) และด้านปัจจัยสภาพการ

เรียนรู้อยู่ในระดับ ($\bar{x} = 4.30$) ตามลำดับ สามารถ สรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 1 ระดับความพึงพอใจของนิสิตระดับปริญญาตรีในการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น

ข้อที่	ระดับความพึงพอใจ	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1	ด้านอาจารย์ผู้สอน	4.41	0.64	มาก
2	ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	4.85	0.74	มากที่สุด
3	ด้านการประเมินผลการเรียนการสอน	4.30	0.74	มาก
4	ด้านปัจจัยสภาพการเรียนรู้	4.30	0.77	มาก
รวม		4.46	0.67	มาก

2. นิสิตที่มีเพศ อายุ ชั้นปี ต่างกันมีความพึงพอใจในการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์ โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนนิสิตที่มีสาขาวิชาต่างกัน มีความพึงพอใจในการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สามารถสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 2 ระดับความพึงพอใจของนิสิตระดับปริญญาตรีในการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น จำแนกตามเพศ อายุ และชั้นปี

ตัวแปรต้น	t	F	Sig	ผลการทดสอบ	
				ยอมรับ	ปฏิเสธ
เพศ	0.28	-	0.78		/
อายุ	-	1.60	0.19		/
ชั้นปี	-	0.96	0.43		/
สาขาวิชา	-	2.74	0.01*	/	

* มีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. แนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น พบว่า ควรสร้างบรรยากาศความเป็นกันเองให้นิสิตกล้าแสดงออก ควรหากิจกรรมที่จะกระตุ้นให้นิสิตเกิดความกระตือรือร้นในการแสวงหาคำตอบ

ควรกำหนดกิจกรรมในการเรียนให้สอดคล้องกับแผนการสอน ควรเลือกใช้สื่อที่เหมาะสมและมีการประเมินผลภายหลังการเรียนการสอนเพื่อสะท้อนพัฒนาการเรียนรู้นักเรียน

5. อภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลการวิจัยนี้ คณะวิจัยกล่าวถึงประเด็นที่สำคัญ และประเด็นที่น่าสนใจ แล้วนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ระดับความพึงพอใจของนิสิตระดับปริญญาตรีในการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยวิทยาเขตขอนแก่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การเตรียมตัวสอนล่วงหน้า ผู้สอนมีความเป็นกันเอง ให้คำแนะนำและรับฟังความคิดเห็น ผู้สอนมีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ในเนื้อหาวิชาที่มีกิจกรรมการเรียนการสอนส่งเสริมการค้นคว้าและแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะในการนำไปปฏิบัติจริง การใช้สื่อและเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมในการสอนส่งเสริมการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนอย่างเหมาะสมการประเมินผลการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนและอิงพัฒนาการของผู้เรียน การวัดและประเมินผลการเรียนมีความชัดเจนและยุติธรรมการให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อนำไปสู่การพัฒนาของนิสิตการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ (Online Learning) บนฐานวิถีชีวิตใหม่ การสอนแบบออนไลน์ช่วยให้นิสิตสามารถเข้าถึงข้อมูลได้

ทุกที่ทุกเวลา การสอนแบบออนไลน์ มีเนื้อหาสาระการเรียนรู้ครบถ้วน นิสิตได้รับความรู้เพิ่มขึ้นจากการเรียนแบบออนไลน์ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอรรณ ฐาน (2562) ได้ทำการศึกษาเรื่องความพึงพอใจของนิสิตต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรการศึกษาด้านจิต สาขาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ พบว่า ระดับความพึงพอใจของนิสิตต่อการจัดการเรียนการสอนภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับอภิตินันท์ศุภวัฒน์ และเรมวอล นันท์ศุภวัฒน์ (2556, หน้า 47-60) ได้ทำการวิจัยเรื่องความพึงพอใจในและผลลัพธ์ของการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานในกระบวนวิชาภาวะผู้นำและการจัดการทางการแพทย์ พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานในกระบวนวิชาภาวะผู้นำและการจัดการทางการแพทย์ทุกด้านอยู่ในระดับมากและสอดคล้องกับอรรณวิทย์ ชังคมานนท์ และก่องกาญจน์ ดุลยไชย (2560, หน้า 44) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบทางเลือกสำหรับอีเลิร์นนิ่งในยุคสังคมออนไลน์ พบว่า ค่าความพึงพอใจของระบบการจัดการเรียนการสอนโดยอาศัยเทคโนโลยีเครือข่ายสังคมออนไลน์ในด้านการมีส่วนร่วมช่วยในการสื่อสารระหว่างผู้สอนและผู้เรียนได้ในระดับมากและไม่สอดคล้องกับอนันต์ศักดิ์ พวงอก (2560, หน้า 43-62) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาความพึงพอใจของอาจารย์และนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษต่อการเรียนการสอนผ่านระบบ e-learning พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

2. การเปรียบเทียบความพึงพอใจของนิสิตระดับปริญญาตรีในการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่นจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า

2.1 นิสิตระดับปริญญาตรี ที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจในการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น ที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจในการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์ด้านอาจารย์ผู้สอน และด้านปัจจัยสภาพการเรียนรู้ แตกต่างกัน นอกนั้นไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนันทวิช เหล่าวิชา (2559, หน้า 47-54) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคาดหวังและความพึงพอใจนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล: กรณีศึกษาการเรียนการสอนแบบดั้งเดิมและการเรียนการสอนแบบออนไลน์ พบว่า เพศที่แตกต่างของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ไม่มีผลต่อความคาดหวังกับระบบการเรียนการสอนแบบดั้งเดิมและระบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์

2.2 นิสิตระดับปริญญาตรี ที่มีอายุต่างกัน มีความพึงพอใจในการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น ที่มีอายุต่างกันมีความพึงพอใจในการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์

โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้ง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนันทวิช เหล่าวิชา (2559, หน้า 47-54) ได้ทำการวิจัยเรื่องความคาดหวังและความพึงพอใจนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล: กรณีศึกษาการเรียนการสอนแบบดั้งเดิมและการเรียนการสอนแบบออนไลน์ พบว่า อายุ ที่แตกต่างของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ไม่มีผลต่อความคาดหวังกับระบบการเรียนการสอนแบบดั้งเดิมและระบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์

2.3 นิสิตระดับปริญญาตรี ที่มีชั้นปีต่างกัน มีความพึงพอใจในการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น ที่มีชั้นปีต่างกัน มีความพึงพอใจในการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์ โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้ง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอรรณ ธนุสร (2562) ได้ทำการวิจัยเรื่องความพึงพอใจของนิสิตต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรการศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ พบว่า นิสิตที่มีชั้นปีที่แตกต่างกัน มีระดับความพึงพอใจภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.4 นิสิตระดับปริญญาตรี ที่มีสาขาวิชา ต่างกัน มีความพึงพอใจในการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ในการเรียน

การสอนของมีการเรียนรายวิชาที่แตกต่างกัน โดยแต่ละสาขาวิชาจะมีวิชาที่เรียนเฉพาะของแต่ละสาขาวิชาหรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าวิชาเฉพาะสาขาวิชาที่ทำการเรียนการสอน ซึ่งแตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของอรรณ ฐาน (2562) ได้ทำการวิจัยเรื่องความพึงพอใจของนิสิตต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรการศึกษาด้านจิตวิทยาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ พบว่า นิสิตที่มีสาขาวิชาต่างกัน มีระดับความพึงพอใจต่อการเรียนการสอน โดยรวมแตกต่างกัน

6. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะการวิจัย

1.1 ควรสร้างบรรยากาศความเป็นกันเอง สร้างความสนิทสนมคุ้นเคยกับนิสิต เพื่อให้ นิสิตกล้าแสดงออกยอมรับและไม่อายที่จะทำอะไรผิดพลาด

1.2 ควรกำหนดกิจกรรมในการเรียนให้สอดคล้องกับแผนการสอน

1.3 ควรมีการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในการทดสอบแบบออนไลน์ เพื่อป้องกันการทุจริตในระหว่างการสอบ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

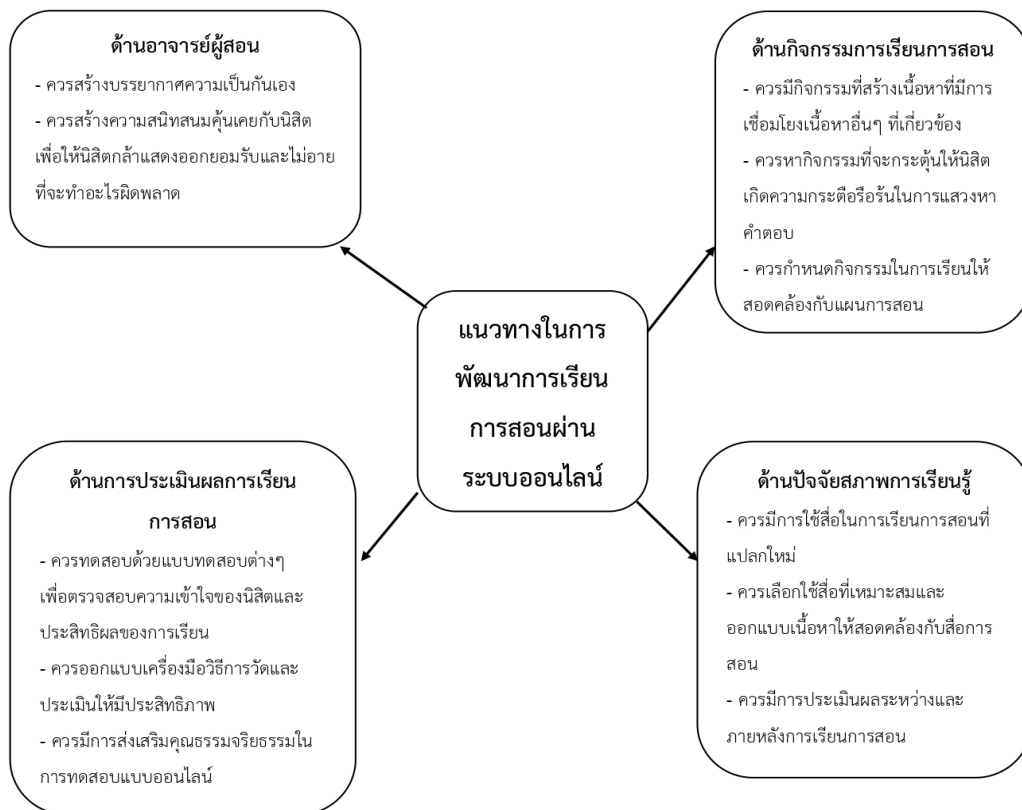
2.1 ควรทำการศึกษาวิจัยเปรียบเทียบความพึงพอใจในการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์ในระดับปริญญาโทและปริญญาเอก

2.2 ควรทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของนิสิตในการเรียนการสอน

สอนผ่านระบบออนไลน์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่นและสถาบันการศึกษาอื่นด้วย

7. องค์ความรู้ที่ได้รับ

การวิจัยครั้งนี้ ทำให้ได้แนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น พบว่า ด้านผู้สอน ควรสร้างบรรยากาศความเป็นกันเอง สร้างความสนิทสนมคุ้นเคยกับนิสิต เพื่อให้ นิสิตกล้าแสดงออกยอมรับและไม่อายที่จะทำอะไรผิดพลาด ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ควรมีกิจกรรมที่สร้างเนื้อหาที่มีการเชื่อมโยงไปยังเนื้อหารายละเอียดอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ควรหากิจกรรมที่จะกระตุ้นให้นิสิตเกิดความกระตือรือร้นในการแสวงหาคำตอบ ควรกำหนดกิจกรรมในการเรียนให้สอดคล้องกับแผนการสอน ด้านการประเมินผลการเรียนการสอน ควรทดสอบด้วยแบบทดสอบต่างๆ เพื่อตรวจสอบความเข้าใจของนิสิตและประสิทธิผลของการเรียน เพื่อสะท้อนพัฒนาการเรียนรู้นิสิต ควรออกแบบเครื่องมือวิธีการวัดและประเมินให้มีประสิทธิภาพ ควรมีการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในการทดสอบแบบออนไลน์ เพื่อป้องกันการทุจริตในระหว่างการสอบ และด้านปัจจัยสภาพการเรียนรู้ ควรมีการใช้สื่อในการเรียนการสอนที่แปลกใหม่ ที่ดึงดูดความสนใจของผู้เรียน ควรเลือกใช้สื่อที่เหมาะสมและออกแบบเนื้อหาให้สอดคล้องกับสื่อการสอนและมีการประเมินผลระหว่างและภายหลังการเรียนการสอน

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้รับ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม. (2564). *มาตรการและการเฝ้าระวังการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019*. เข้าถึงได้จาก https://www.mhesi.go.th/images/Pu-sit2021/pdfs/CCF_000006.pdf
- เฉลิมชัย เลียงสกุล. (2563). *การศึกษาในยุค COVID-19*. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยเสนาธิการทหาร.
- นันทวิช เหล่าวิชยา. (2559). ความคาดหวังและความพึงพอใจนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล : กรณีศึกษาการเรียนการสอนแบบดั้งเดิมและการเรียนการสอนแบบออนไลน์. *ว.มรм. (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)*, 10(1), 47-54.

- มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น. (2564). *ประกาศวิทยาลัยสงฆ์ขอนแก่น เรื่องปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-2019)*. เข้าถึงได้จาก <https://www.facebook.com/groups/985601488146712>
- ฝ่ายทะเบียนและวัดผล สำนักวิชาการ วิทยาเขตขอนแก่น. (2564). *สถิตินิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น ปีการศึกษา 2564*. ขอนแก่น: สำนักวิชาการ วิทยาเขตขอนแก่น
- อนันศักดิ์ พวงอก. (2560). การศึกษาความพึงพอใจของอาจารย์และนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษต่อการเรียนการสอนผ่านระบบการเรียนรู้อิเล็กทรอนิกส์ (E-Learning). *วารสารวิชาการมนุษย์และสังคม มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ*, 1(1), 43-62.
- อภิรดี นันท์ศุภวัฒน์ และเรมวล นันท์ศุภวัฒน์. (2556). ความพึงพอใจและผลลัพธ์ของการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานในกระบวนวิชาภาวะผู้นำและการจัดการทางกายภาพ. *พยาบาลสารมหาวิทยาลัยเชียงใหม่*, 40(ฉบับพิเศษ), 47-60.
- อรรถวิท ชังคมานนท์ และก้องกาญจน์ ดุลยไชยม. (2560). การพัฒนารูปแบบทางเลือกสำหรับอีเลิร์นนิ่งในยุคสังคมออนไลน์. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น*, 11(ฉบับพิเศษ), 44.
- อรรธรณ อนุสร. (2562). *ความพึงพอใจของนิสิตต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรการศึกษาด้านจิตวิทยาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ*. (รายงานวิจัย). พัทลุง: คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- Yamane, T. (1967). *Elementary Sampling Theory*. New Jersey: Prentice-Hall, Inc.

